

T.E.

País Valencià

NÚM. 271 - MARÇ 2006

www.pv.ccoo.es/ensenyament

Col·laboració: Dones sahrauís

Retribucions empleats públics i empleades

Oferta

formativa

2006

Sumari

NÚMERO 271 - MARÇ DE 2006

Editorial L'educació pública en els temps de còlera Manolo Picó	3
Ensenyament Públic Notícies breus Miguel Ángel Vera	4
Comarques del Nord II Congrés del Sindicat Intercomarcal d'Ensenyament Xelo Valls	5
Ensenyament Públic L'Administració educativa abandona a la seua sort els centres de formació del professorat (CEFIRES)	5
PSEC Les noves necessitats de personal educatiu complementari. <i>Un rept de futur</i> Pilar Paniagua	6
La Federació d'Ensenyament de CCOO PV força que es duguen a terme les substitucions dels educadors i educadores d'educació especial .	6
Ensenyament Públic Acords i desacords Roberto Romero	7
Col·laboració Les dones sahrauis 30 anys després	8
Ensenyament Privat Informació sobre la diferència de l'IPC any 2005 Antonio Jiménez	10
Experiència solidària	10
Ensenyament Privat Les hores complementàries Lluís Marqu岸	11
Dona Dona i mercat de treball Reyes Beltrán Felip	12
Comunicació De l'u al dotze. Tres Ferran Vicent Garcia	13
Universitat Acord autonòmic per a ajudants i professors associats d'universitat José Manuel Mora	14
Formació Avanç de programació per al 2006	15
Fitxa d'Afiliació	16

Hlocs on pots trobar-nos

COMARCA	TEL.	CORREU ELECTRÒNIC
COMARQUES DEL NORD	96 426 01 52	ensecastello@pv.ccoo.es
CAMP DE MORVEDRE - ALT PALÀNCIA	96 267 47 21	uc1515@pv.ccoo.es
EL CAMP DE TÚRIA	96 278 34 68	ensenyament@pv.ccoo.es
L'HORTA	96 388 21 55	ensenyament@pv.ccoo.es
LA HOYA DE BUÑOL	96 250 03 94	uc1519@pv.ccoo.es
PLANA DE UTIEL - REQUENA	96 230 25 69	uc1519@pv.ccoo.es
LA COSTERA - C. NAVARRÉS	96 228 01 45	uc1517@pv.ccoo.es
LA VALL D'ALBAIDA	96 291 45 04	uc1525@pv.ccoo.es
L'ALCOIÀ - COMTAT	96 554 39 66	uc1502@pv.ccoo.es
LA SAFOR	96 295 41 36	uc1523@pv.ccoo.es
LA RIBERA	96 241 77 95	alzira-ensenyament@pv.ccoo.es
ALACANTÍ	96 598 25 84	epublica-alacanti@pv.ccoo.es eprivada-alacanti@pv.ccoo.es
LA MARINA	96 578 01 72	denia@pv.ccoo.es
	96 585 70 07	uc1506@pv.ccoo.es
ALT VINALOPÓ	96 580 09 70	uc1507@pv.ccoo.es
MITJÀ I VALLS DEL VINALOPÓ	96 538 79 47	uc1507@pv.ccoo.es
BAIX VINALOPÓ	96 667 53 00	enseix@pv.ccoo.es
VEGA BAIXA	96 674 00 65	enseorihuella@pv.ccoo.es
	96 571 14 56	ensetorreveja@pv.ccoo.es
UNIVERSITAT		
VALÈNCIA - ESTUDI GENERAL	96 398 30 17	ccoo@uv.es
POLITECNICA DE VALÈNCIA	96 387 70 40	ccoo@upv.es
ALACANT	96 590 34 86	ccoo@ua.es
JAUME I DE CASTELLÓ	96 472 88 13	ccoo@nuvol.uji.es
MIGUEL HERNÁNDEZ, ELX	96 665 85 94	ccoo@umh.es

Les fotografies d'aquest número corresponen a la concentració contra la directiva Bolkenstein d'abast europeu, duta a terme per delegades i delegats de l'àrea pública de CCOO PV.

Coordina:
Ferran Garcia

Consell de Redacció:

María Ángeles Alonso, Maribel Belda, Fernando Casanova, Rafa Doménech, María Ángeles Gea, Alejandro Lorente, José Manuel Mora, Pep Lloret, Ramón Martínez, Pilar Paniagua, Pepa Ramis, Inma Sánchez, Paco Sellés, Luis G. Trapiello, Miguel Ángel Vera

Coordina l'edició en castellà:

Roberto Romero

Col·laboren:

Dolors Monferrer, Pep Durbán

Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO PV:

Purín Morant / Laura Armero

Fotos: Pilar Tabuena, Sonsoles Giner i Ferran García

Edita:

Federació d'Ensenyament de CCOO PV
www.pv.ccoo.es/ensenyament

Imprès en paper reciclat

DIPOSIT LEGAL: M. 4406-1992
ISSN: 1131-9615

La Revista T.E. del País Valencià s'edita també en castellà. Aquesta edició la podeu consultar a la nostra pàgina web: www.pv.ccoo.es/ensenyament. La trobareu a l'apartat: **Publicacions / Federació d'Ensenyament CCOO-PV / TE**, disponible des del número 258 corresponent al mes de desembre de 2004

El Consell de Redacció de la T.E. del País Valencià, juntament amb l'Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO-PV, són responsables de les traduccions dels articles.

La Federació d'Ensenyament de CCOO del País Valencià no s'identifica necessàriament amb les opinions exposades en els articles signats.

Les dones sahrauís 30 anys després

ENGUANY ES compleix el 30é aniversari de la creació de la República Àrab Sahrauí Democràtica en exili. En aquest context puc dir que cada conflicte té les seues característiques d'acord amb el context i les circumstàncies en què es desenvolupa. Per a les dones sahrauís, un període tan prolongat de 30 anys de refugi al desert és una circumstància molt especial, on a més de lluitar per la llibertat del seu poble han defensat la seua pròpia emancipació. **A fi de desenvolupar una societat o un model social durant els anys d'exili, amb la idea de portar-ho a un Sàhara Occidental lliure i independent, les dones s'han ocupat durant tres dècades d'edificar i de crear en gran manera les estructures socials que sustenten en l'actualitat la societat sahrauí.** És important al meu mode de veure entendre quin és el procés pel qual han transitat aquestes dones.

Des del meu punt de vista i d'acord amb la meua experiència, crec oportú resumir aquestes dècades de participació de les dones sahrauís en tres etapes fonamentals. La primera: els anys d'instal·lació dels campaments, és a dir els anys 1976–1979. Segona etapa: els anys de reivindicació femenina i la seua vinculació a la causa política (1979-1990). I la tercera etapa: els anys dels acords de pau (1991 en endavant).

Els anys d'instal·lació dels campaments (1976-1979)

Aquests són anys molt durs per a tota la societat sahrauí, són anys d'intens conflicte bèl·lic on els homes estan pràcticament absents de l'escenari social, dedicats a les tasques pròpies de la defensa, i les dones es van dedicar a l'organització dels campaments, la construcció d'escoles, hospitals i també a les tasques d'orientació política i sanitària de la comunitat.

Partint d'una formació bàsica i d'uns coneixements elementals, en aquesta etapa **les dones es van encarregar del funcionament dels campaments amb escassos recursos materials** per a crear una infraestructura bàsica.

Cal destacar que en aquesta etapa, la prioritat fonamental com a dones era la supervivència, aconseguir els mitjans en un marc inhòspit i desconegut, sense perdre de vista l'organització i el funcionament dels campaments, de fet l'adaptació al terreny va comportar moltes víctimes en aqueixos anys.

Com és lògic, aquests són els anys del començament de la lluita no té cabuda el qüestionament del caràcter patriarcal de la societat. No obstant **les reivindicacions d'independència que es proposen, inclouen entre altres qüestions la igualtat entre homes i dones.** En aquesta etapa tan dura i plena d'ad-

versitats s'han anat definint diferents modes d'«apoderament»; el procés d'apoderament obert en aquesta etapa partiria de la necessitat de reforçar els llaços de la comunitat i exercir un control sobre els recursos existents per garantir la supervivència. La duresa de les circumstàncies, sobrevingudes amb l'exili, unida a la tradicional participació de les dones en els processos comunitaris de la vida nòmada, van portar a una obertura aparentment espontània d'un procés d'apoderament col·lectiu, en el qual les dones, de forma massiva, assumeixen la responsabilitat i la presa de decisions.

Atesa l'absència de reflexió entorn a l'apoderament de les dones, en aquesta primera etapa no és possible encara construir estratègies de participació.

Segona etapa: Els anys de reivindicació femenina i la seua vinculació a la causa política (1979-1990)

En aquest temps i una vegada cobertes les necessitats de supervivència, es reorganitza el moviment femení de forma més clara, entorn de la combinació d'aquells interessos de caràcter nacional i aquells vinculats específicament a les dones.

D'una banda **les dones intervenen en la lluita per la independència del Sàhara, a través de l'enfortiment de la societat en l'exili.** Es participa en la campanya diplomàtica duta a terme pel Front Polisario (FP), per obtenir un reconeixe-

ment major en l'àmbit internacional i d'una altra, les dones prenen part activa duent a terme actuacions molt significatives com ara congressos dedicats a assumptes femenins, campanyes d'alfabetització destinades a dones, creació de centres de formació, enfortiment de les estructures de la Unió Nacional de Dones Sahraüis amb la missió d'afavorir la participació política de les dones, canalitzar projectes de cooperació amb altres organitzacions de dones en el món, participar en esdeveniments i conferències internacionals, etc.

Les dones, en aquesta etapa, han collit molts èxits, tant de ple funcionament dels campaments, com d'alta participació en totes les esferes. Els homes en aquesta etapa segueixen fora d'aquest entorn.

En aquesta etapa, **els processos d'apoderament i la Participació de les dones és més conscient i activa, ja que no està tan condicionada per la supervivència** sinó que la seua actuació respon al desig d'obrir i de consolidar processos de participació col·lectiva i d'intervenir en la presa de decisions.

Tercera etapa: Els anys dels acords de pau (1991 en endavant)

En l'àmbit general, són anys d'enorme inestabilitat. La primera etapa, marcada per la guerra i les pròpies dificultats de l'exili, deixava l'esperança que algun dia es podia arribar a la pau. Aquesta etapa, no obstant, **s'ha caracteritzat per una gran decepció davant l'actitud dels organismes internacionals**, principalment les Nacions Unides (ONU), amb el seu infinit calendari del referèndum i la seua passivitat davant la postura del Marroc, ralentitzant, òbviament, la consolidació de les estructures creades per les dones, així com obstaculitzant els processos d'apoderament estrictament relacionats amb el gènere.

Embarka Hamoudi Hamdi. Investigadora Càtedra UNESCO. Universitat Jaume I, Castelló

No obstant, la perspectiva de «l'arribada de la pau» implica un element de reflexió per a les dones sahraüis, ja que comencen a preguntar-se sobre què succeirà amb les seues vides quan els homes tornen de la guerra a compartir «les dificultats pròpies de la quotidianitat».

En aquest sentit, caldria destacar la **necessitat que emergeix, per part de les dones, d'establir mecanismes de Reconstrucció Normativa** que permeten, no sols regular, sinó fer permanents i legitimar, aquelles pautes i normes que, establides per aquestes al llarg dels anys d'inestabilitat i de guerra (en els quals els homes van estar absents) comportarien tant la garantia de consolidació dels processos d'apoderament oberts, com de l'establiment de relacions més igualitàries i justes entre dones i homes, única manera de relacionar-se des de criteris de pau.

La pau, no obstant, no estava tan a prop com semblava, ja que els acords de pau segueixen avui només plasmats en el paper.

En aquest moment el treball organitzatiu dota les dones d'un sentit d'identitat de pertinença, perquè, quan finalitze la situació de refugi i s'arribe a la independència, pugua emergir la diversitat per a la qual han d'estar també preparades.

En aquesta etapa que podem denominar també de «ni guerra ni pau», **les dones s'han organitzat en la seua majoria entorn a cooperatives** que en un principi la seua funció és la de cercar una autonomia econòmica, però també poden ser els fonaments o la base per a futures organitzacions de dones.

La participació futura en la reconstrucció i l'administració del país, dependrà de la maduresa del procés de participació i d'apoderament que s'ha anat nodrint al llarg de tots aquests anys.

Dona i mercat de treball

Reyes Beltrán Felip. Professora de Secundària, especialitat d'Economia

DONA I MERCAT de treball segueix sent una relació que planteja conflictes. L'anàlisi del mercat laboral de les dones està marcat per qüestions com la segregació ocupacional, la discriminació salarial, la necessitat de conciliació de la vida familiar i laboral. Aquesta anàlisi, no obstant, té una visió parcial del problema ja que **la societat que volem, amb temps i qualitats de treball, afecta tots els seus membres, homes i dones, empresaris i empresàries i el sector públic**. No obstant això, les cures segueixen sent treball de dones. Com indica l'informe del CES,¹ quasi un terç de la població femenina en edat de treballar es dedica exclusivament a les tasques domèstiques, enfront d'un 0'5% dels homes.

La necessitat d'adaptar la normativa espanyola a les Directives de la Unió Europea en matèria d'igualtat d'oportunitats va tenir com a conseqüència la promulgació l'any 1999 de la Llei de conciliació de la vida laboral i familiar. Els avanços d'aquesta llei han estat bastant limitats i la seua efectivitat en la conciliació poc efectiva. Segons l'estudi de l'Institut de la Dona, realitzat en el marc de l'Observatori per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes, el 55% de les dones ocupades reconeix que hi ha dificultats per conciliar la seua vida laboral i familiar.

Quan hi ha xiquets/xiquetes menuts en el nucli familiar els problemes de conciliació s'aguditzen. A un país com Espanya on els serveis públics d'atenció a xiquets/xiquetes menors de 3 anys són bastant limitats i en el qual els horaris escolars no es corresponen amb els horaris laborals, la possibilitat de reducció de la jornada laboral per a la cura de xiquets/xiquetes menors es planteja com una alternativa familiar rellevant.

El Pla Concilia aprovat recentment pel Govern per als empleats/ades de l'Administració pública amplia les possibilitats d'acollir-se a la reducció de jornada fins a l'edat de dotze anys del fill/filla. Per què és tan important l'ampliació de l'edat? Cal tenir en compte diverses qüestions. Les actuals jornades de treball a Espanya són més llargues que la mitjana europea i les iniciatives empresarials de flexibilitat d'horaris de treball són molt reduïdes. També cal assenyalar que el treball a temps parcial no s'ha desenvolupat a Espanya en igual mesura que en altres països europeus. Un fet significatiu de les característiques d'aquest tipus de jornada el trobem en el fet que tan sols un 12% de les treballadores al·ludeix a la cura de persones al seu càrrec per treballar a temps parcial. Les ocupacions amb jornada parcial segueixen sent treballs precaris, amb menys drets que aquells amb jornada completa. Per contra, aquells treballadors/res que decideixen acollir-se a la reducció de jornada saben que podran decidir els temps concrets de treball segons les seues necessitats i transformar la seua jornada a temps complet quan ho desitgen.

Quan els dos membres d'una parella treballen i tenen xiquets/xiquetes menuts al seu càrrec apareixen múltiples conflictes. L'Administració pública no contribueix a pal·liar-los amb un sistema públic de guarderies que s'adeqüen a les necessitats dels treballa-

dors/res. En qualsevol cas, la guarderia és una solució incompleta.

Les jornades de 8 hores amb horari partit, unides als temps de trasllat al treball, allarguen insosteniblement la permanència dels bebès en aquests centres. Algú ha de tenir cura i educar els nostres fills/filles i volem ser nosaltres mateixos. Comencen llavors les solucions personals quan la baixa maternal arriba a la seua fi. Després d'anys de formació i de recerca incansable d'aquell treball que done una independència econòmica, arriba el moment de no renunciar a tot l'aconseguit. Les dones a Espanya han augmentat considerablement els seus nivells de formació i la participació en l'activitat de les dones joves es troba més pròxima a les xifres europees. Estan en l'edat més productiva, quan els seus companys arriben a majors nivells d'estatus laboral. El rellotge biològic comença el seu persistent tic tac i decideixen ser mares. Més tard que mai, passant els 30 i amb una taxa de fecunditat molt baixa. (Espanya és un dels països en els quals més tard es tenen els fills/filles i la taxa de fecunditat és més baixa). Elles no volen renunciar als seus treballs, ells ni l'hi plantejgen: és el moment de fer equilibris.

Una reducció de jornada que pot arribar a ésser del 50 per cent del temps total de treball és una bona solució. Saben que si ixen del mercat de treball, moltes portes se'ls tancaran al seu retorn. En qualsevol cas, segueix sent una solució femenina. Però aquesta continua sent la societat en la qual vivim, un 74 per cent de les persones que tenen cura dels xiquets/xiquetes són de sexe femení.² Davant l'evidència, una legislació que permet a les dones no eixir del mercat de treball és, com a menys, un mal menor. Però els 6 anys és una edat molt primerenca que no té en compte l'autonomia dels fills/filles. El govern ha de plantejar-se l'ampliació de l'edat fins als 12 anys, tal com ha fet en el Pla Concilia. No obstant això, hem de considerar que els empresaris en el nostre país són molt poc inclinats a flexibilitzar els temps de treball i perceben l'aplicació d'aquestes mesures com una limitació de la seua competitivitat. En conseqüència, les propostes públiques han de trobar un equilibri entre la protecció de la treballadora i la discriminació que aquesta protecció pot implicar. Si els homes no s'acullen a la reducció de jornada, els empresaris poden percebre la contractació de dones com una pèrdua potencial de productivitat. La major part de les empreses en el nostre país continua considerant que la compaginació de la vida familiar i laboral ha de solucionar-se per les famílies de forma privada.

Ha de deixar d'identificar-se la conciliació amb polítiques de dona a fi que no es torne contra l'objectiu cercat, la igualtat d'oportunitats entre homes i dones. Per a això és necessari un debat social més profund, com assenyàvem al començament d'aquest article, que implique tots els membres de la societat. En aquest debat l'eix central han d'ocupar-lo les empreses guiades per polítiques públiques que permeten la ruptura de les pautes convencionals de la divisió sexual del treball.

¹ Segon Informe sobre la Situación de las Mujeres en la Realidad Sociolaboral Española. CES 2003.

² INE, Panel de Hogares de la Unión Europea.